

کشورهای توسعه‌یافته بیشترین نقش را در نابودی کره زمین ایفا می‌کنند. بررسی‌ها نشان می‌دهد در این میان امریکا نخستین ر تبه راه به خود اختصاص داده‌است. ۲۱ درصد کل دی اکسید کربنی در جهان که وارد هوا می‌شود، به خاطر فعالیت کارخانه‌ها و دیگر مراکز آلاینده امریکایی است، اما نقش امریکا در آلودگی محیط‌زیست دنیا به تولید دی اکسید کربن منتهی نمی‌شود؛ این کشور با سیاست‌های جهانخواارانه و تجاوز نظامی هم علاوه بر آسیب به انسان‌ها و ناامن کردن مناطق مختلف دنیا، به محیط‌زیست هم آسیب جدی می‌زند. بر همین اساس شینا انصاری، رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست، طی مکا تب‌های رسمی با آنتونیو گوتش، دبیر کل سازمان ملل متحد از تهدید تجاوز نظامی امریکا علیه ایران درباره پیامدهای محیط‌زیستی ابراز نگرانی کرد.

■ ■ ■

در شرایطی که جهان با بحران‌های زیست‌محیطی و تغییرات اقلیمی دست‌وپنجه نرم می‌کند، پژوهشی تازه نشان می‌دهد که یکی از مهم‌ترین عوامل مصرف بی‌رویه انرژی در جهان، نه صنایع سنگین یا حمل‌ونقل شهری، بلکه ارتش ایالات‌متحده امریکا‌ست.

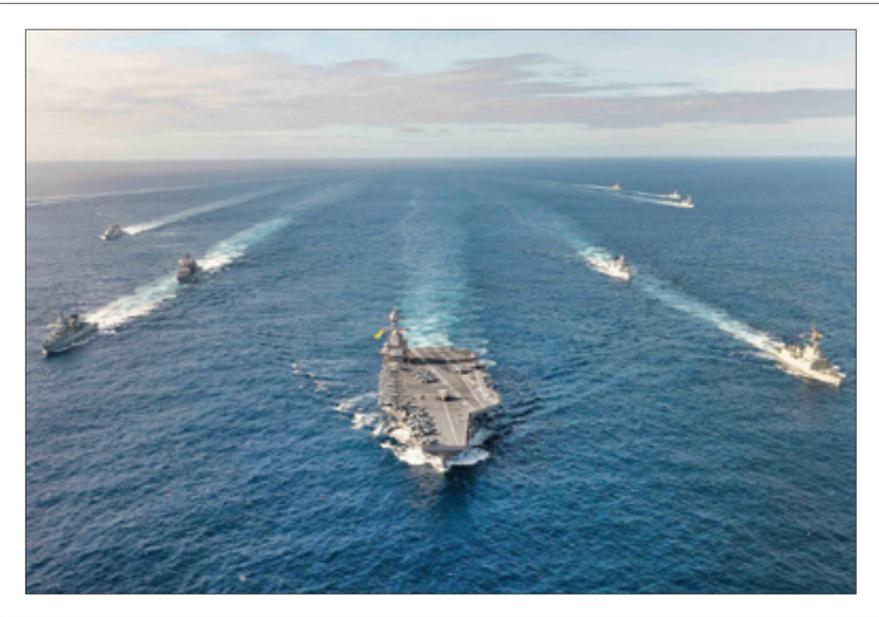
مطالعه‌ای که در ژوئیه ۲۰۲۵ در مجله PLOS Climate منتشر شده، نشان می‌دهد کاهش بودجه نظامی امریکا می‌تواند تأثیری معنادار و فوری در کاهش مصرف انرژی، به‌ویژه سوخت‌های فسیلی، داشته باشد؛ تأثیری که از بسیاری از طرح‌های سبز و فناوری‌های پاک فعلی، ملموس‌تر و مؤثرتر است. این تحقیق پیش از اقدام امریکا به ارسال ناوهایش به خلیج فارس برای تهدید کشورمان منتشر شده‌است. حالا و طی روزهای اخیر نگرانی‌ها نسبت به آلودگی محیط‌زیست منطقه به شکلی جدی افزایش یافته‌است، چرا که فقط بحث تهدید نظامی منطقه نیست، بلکه آلودگی‌های زیست‌محیطی این تهدید هم می‌تواند تا سال‌های سال منطقه خاورمیانه را با خود درگیر کند.

■ **نامه هشدار آمیز به گوتش**

شیناانصاری، رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست، روز گذشته طی مکاتبه‌ای رسمی با آنتونیو گوتش دبیر کل سازمان ملل متحد از تهدید تجاوز نظامی امریکا علیه ایران درباره پیامدهای محیط‌زیستی ابراز نگرانی کرد و گفت: «استمرار تهدیدات نظامی در منطقه‌ای با تراکم زیرساخت‌های نفتی، گازی، پتروشیمی و دریایی، مصداق ایجاد وضعیت مخاطره‌آمیز برای

امریکا رتبه اول ضربه به محیط زیست دنیا

بر اساس تحقیقی که در ژوئیه ۲۰۲۵ در مجله PLOS Climate منتشر شده، تنها با کاهش هزینه‌های نظامی، می‌توان به کاهش آلاینده‌های جهانی کمک کرد!

صلح، امنیت و محیط‌زیست منطقه‌ای و جهانی محسوب می‌شود.»

تهدیدهای نظامی امریکا در حالی صورت می‌گیرد که مطابق اصل ۲۱ اعلامیه استکهلم ۱۹۷۲ و اصل ۲ اعلامیه ریمو ۱۹۹۲ که دولت‌ها مسئول تضمین آن هستند، هرگونه اقدام نظامی که منجر به آلودگی گسترده دریایی، تخریب زیستگاه‌های ساحلی یا آسیب به تنوع زیستی شود، می‌تواند نقض تعهدات عرفی بین‌المللی در زمینه منع خسارت فرامرزی تلقی شود. به گفته رئیس سازمان محیط‌زیست که تجربیات

جنگ‌های پیشین نشان داده‌اند پیامدهای مخرب محیط‌زیست دریایی فراتر از قلمرو و زمان محدود بوده و نسل‌ها را متأثر می‌کند. این اثرات شامل آلودگی‌های نفتی گسترده و انتشار آلاینده‌های سمی است که پیامدهای بلندمدتی بر اکوسیستم‌ها دارند. نمونه‌ای از این پیامدها را می‌توان در فعالیت‌های نظامی در جهان مشاهده کرد.

■ **محیط‌زیست، قربانی خاموش منازعات**

پیش از این نیز سازمان حفاظت محیط‌زیست جمهوری اسلامی ایران، با اعلام اینکه محیط‌زیست، قربانی خاموش منازعات است، نسبت به تبعات «نظامی‌سازی فزاینده» در خلیج فارس و دریای عمان و تبعات بالقوه و بالفعل آن بر محیط‌زیست منطقه و جهان به کشور‌های منطقه هشدار داد.

این هشدار طی نامه‌ای خطاب به وزرای محیط‌زیست امارات متحده عربی، بحرین، کویت، عربستان سعودی، قطر و عمان اعلام شده‌است.

در این نامه آمده‌است: خلیج فارس و دریای عمان، به عنوان پهنه‌هایی با ویژگی‌های اکولوژیک منحصر‌نبوده و شکننده، نقش حیاتی در تأمین امنیت غذایی، اقتصادی و زیستی میلیون‌ها نفر از ساکنان منطقه ایفا می‌کنند. هر گونه بی‌ثباتی یا درگیری نظامی در این منطقه، مستقیماً اکوسیستم‌های دریایی، تنوع زیستی، منابع آب و خاک، کیفیت هوا و سلامت

انسان‌ها را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

در این نامه، به تبعات جنگ‌های پیشین در منطقه همچون «تخریب زیرساخت‌های نفتی»، «نشت گسترده آلاینده‌ها»، «انتشار مواد شیمیایی خطرناک» و «آسیب به زیستگاه‌های ساحلی و دریایی» اشاره شده که پیامدهایی ماندگار و فرامرزی بر جای می‌گذارند و «اثر این خسارات همچنان در آب‌ها، رسوبات دریایی و چرخه‌های زیستی منطقه قابل مشاهده است.

در بخش دیگری از این نامه، با اشاره به حمله ایالات متحده و رژیم صهیونیستی به تأسیسات صلح‌آمیز هسته‌ای کشور و نگرانی‌های عمیق در پی این حمله درباره نشت مواد خطرناک و «تهدید کم‌سابقه ایمنی زیستی و هسته‌ای» آمده‌است: «هرگونه آسیب به چنین تأسیساتی می‌تواند منجر به انتشار مواد پرتوزا، آلودگی منابع آب و خاک، تهدید سلامت نسل‌های کنونی و آینده، و بروز فجایع زیست‌محیطی غیرقابل جبران شود. مخاطرات این‌گونه اقدامات

خشکسالی رسید، مدیریت عقب ماند!

احد وظیفه: بارندگی‌ها در دامنه جنوبی البرز به‌شدت زیر نرمال است و امسال نسبت به سال گذشته وضعیت بدتر شده‌است

■ ■ ■

بارها و بارها کارشناسان هشدار داده‌اند که کلید عبور از خشکسالی، اصلاح الگوی کشت، بازچرخانی سبب شهری و ایجاد نهادهای هماهنگ‌کننده میان بخش‌ها‌ست. صد البته که مشارکت مردم هم نقشی حیاتی دارد. در‌ست مانند تصمیمات سرپرست خانواده و اعضای آن، که اگر با دقت و هماهنگی عمل کنند، زندگی‌شان به پایداری و آرامش می‌رسد.

■ **خشکسالی شدید در دامنه‌های جنوبی البرز**
امسال، استان تهران بارش‌های بی‌سابقه کم‌ر تجربه کرده‌است، حتی کمتر از سال گذشته که خود یکی از کم‌بارش‌ترین سال‌ها در منطقه بود!
ناحدوظیفه، رئیس مرکز ملی اقلیم و مدیریت بحران خشکسالی سازمان هواشناسی، درباره علت این وضعیت می‌گوید: «متأسفانه بارندگی‌ها در دامنه جنوبی البرز به‌شدت زیر نرمال است. سال گذشته یکی از کم‌بارش‌ترین دوره‌های این منطقه بود و امسال نسبت به سال قبل وضعیت بدتر شده‌است»

او دلیل این کم‌بارشی را ترکیبی از عوامل اقلیمی و انسانی می‌داند: «تغییرات اقلیمی و نوسان‌های سلالانه مهم‌ترین علت‌ها هستند، علاوه بر آن، آلودگی هوا و افزایش ذرات معلق هم می‌تواند بر کاهش بارش در دامنه‌های جنوبی البرز تأثیرگذار باشد. آلوده‌ترین شهرها مثل اراک، تهران، کرج و قزوین در این محدوده قرار دارند.»

وظیفه‌همچنین به وضعیت ذخیره برف اشاره می‌کند که گرمایش جهانی و ذوب شدن یخبندان در نواحی سردسیر و ارتفاعات، منجر به کاهش ذخیره برف در مناطق سردسیر شده است. این اتفاق به نوبه خود باعث کاهش بارش در مناطق سردسیر می‌شود.
در این شرایط، سختگیرانه‌ترین روش مدیریتی در حوزه برف برای تهران و البرز باید در دستور کار قرار گیرد.
غیر از همسکای همگانی، هیچ راه حل مطمئنی برای غلبه بر این وضعیت ناخوش‌آیی وجود ندارد.»

وظیفه‌همچنین به وضعیت ذخیره برف اشاره

محدود به مرزهای جغرافیایی نبوده و تبعات آن کل منطقه و حتی فراتر از آن را در بر می‌گیرد.
■ **کاهش بودجه نظامی امریکا بهترین راهکار برای بهبود محیط‌زیست دنیا!**
ماجرای ضربه امریکا به محیط‌زیست دنیا اما به طور جدی مورد توجه محافل علمی دنیا قرار گرفته‌است. بر اساس تحقیقی که در ژوئیه ۲۰۲۵ در مجله PLOS Climate منتشر شده، وزارت دفاع امریکا (پنتاگون) یکی از بزرگ‌ترین مصرف‌کنندگان سوخت فسیلی در جهان است. از سوخت جت هواپیماها گرفته تا خودروهای نظامی و پایگاه‌های بی‌شمار در اقصی نقاط جهان، ارتش امریکا چنان حجمی از انرژی مصرف می‌کند که مصرف سالانه برخی کشورها را پشت سر می‌گذارد.
محققان با بررسی داده‌های چهار دهه (۱۹۷۵ تا ۲۰۲۲) در یافتند که با هر کاهش بودجه پنتاگون، مصرف انرژی این نهاد نیز کاهش یافته‌است. این رابطه به وضوح نشان می‌دهد که می‌توان تنها با کاهش هزینه‌های نظامی، به کاهش آلاینده‌های جهانی کمک کرد.
داده‌های این مطالعه بیانگر آن است که کاهش در بودجه نظامی، کاهش مستقیم و فوری در مصرف انرژی به‌ویژه سوخت جت در پی دارد. نکته حائز اهمیت آن که پیش‌بینی شده اگر روند کاهش بودجه نظامی امریکا ادامه پیدا کند، تا سال ۲۰۳۲ میزان انرژی صرفه‌جویی‌شده معادل مصرف کل سالانه ایالت دلاور یا کشور اسلوانی خواهد بود.
یونسنندگان مقاله تأکید می‌کنند که راه‌حل بحران اقلیم، الزاماً در ساخت خودروهای برقی یا نصب پنل‌های خورشیدی نیست. گاه تنها با بازنگری در بودجه‌های نظامی و کاهش هزینه‌های بی‌پایان جنگ‌افزارها، می‌توان به نتایج بسیار ملموس‌تر در مسیر نجات زمین رسید.

برخلاف بسیاری از اقدامات زیست‌محیطی که نیازمند زیرساخت‌های پیچیده یا تغییرات رفتاری گسترده هستند، کاهش بودجه نظامی یک راهکار سیاسی و فوری است؛ تصمیمی که می‌تواند هم‌زمان منابع مالی عمومی را آزاد کند و از فشار زیست‌محیطی بر کره زمین بکاهد. در دنیایی که برای نجات اقلیم، مردم شویق به استفاده کمتر از پلاستیک و کاهش مصرف گوشت می‌شوند، شاید وقت آن رسیده که نگاه‌ها به سمت بزرگ‌ترین مصرف‌کنندگان انرژی و آلاینده‌های واقعی جهان، از جمله ارتش امریکا، معطوف شود.
کاهش بودجه نظامی، دیگر تنها یک موضوع سیاسی یا امنیتی نیست، بلکه به‌وضوح زیست‌محیطی نجات زیست‌بوم جهانی است.

محدودیت‌های کشت و برنام‌ریزی‌های مدیریت آب، به ویژه در استان‌های مرکزی و خشک، به کشاورزان کمک می‌کند تا منابع موجود را بهینه‌تر استفاده کنند، اما همچنان نیاز به توجه مستمر دارد. علاوه بر آن، تحلیل‌های رسمی نشان می‌دهند که بیش از ۹۰ درصد آب کشور در بخش کشاورزی مصرف می‌شود. در شرایط خشکسالی، این موضوع اهمیت برنام‌ریزی دقیق و مدیریت هوشمند منابع آب را بیش از پیش روشن می‌کند. کارشناس معتقدند که با تدابیر مناسب و همکاری مردم، می‌توان آثار منفی خشکسالی را به حداقل رساند و منابع آب را برای مصارف شهری و کشاورزی حفظ کرد.

■ **چه باید کرد؟**

بی‌تردید عبور از بحران آب، نیازمند ترکیبی از مدیریت هوشمند منابع و اصلاح ساختارهاست. در شرایط خشکسالی، این موضوع اهمیت برنام‌ریزی دقیق و مدیریت هوشمند منابع آب را بیش از پیش روشن می‌کند. کارشناس معتقدند که با تدابیر مناسب و همکاری مردم، می‌توان آثار منفی خشکسالی را به حداقل رساند و منابع آب را برای مصارف شهری و کشاورزی حفظ کرد.

احد وظیفه: بارندگی‌ها در دامنه جنوبی البرز به‌شدت زیر نرمال است و امسال نسبت به سال گذشته وضعیت بدتر شده‌است

محدودیت‌های کشت و برنام‌ریزی‌های مدیریت آب، به ویژه در استان‌های مرکزی و خشک، به کشاورزان کمک می‌کند تا منابع موجود را بهینه‌تر استفاده کنند، اما همچنان نیاز به توجه مستمر دارد. علاوه بر آن، تحلیل‌های رسمی نشان می‌دهند که بیش از ۹۰ درصد آب کشور در بخش کشاورزی مصرف می‌شود. در شرایط خشکسالی، این موضوع اهمیت برنام‌ریزی دقیق و مدیریت هوشمند منابع آب را بیش از پیش روشن می‌کند. کارشناس معتقدند که با تدابیر مناسب و همکاری مردم، می‌توان آثار منفی خشکسالی را به حداقل رساند و منابع آب را برای مصارف شهری و کشاورزی حفظ کرد.

■ **چه باید کرد؟**

بی‌تردید عبور از بحران آب، نیازمند ترکیبی از مدیریت هوشمند منابع و اصلاح ساختارهاست. در شرایط خشکسالی، این موضوع اهمیت برنام‌ریزی دقیق و مدیریت هوشمند منابع آب را بیش از پیش روشن می‌کند. کارشناس معتقدند که با تدابیر مناسب و همکاری مردم، می‌توان آثار منفی خشکسالی را به حداقل رساند و منابع آب را برای مصارف شهری و کشاورزی حفظ کرد.

■ **معیشت و کشاورزی در خطر**
پرواضح است که بحران آب در ایران فراتر از یک هشدار محیط‌زیستی است و اثرات آن به زندگی روزمره مردم شهری و کشاورزان رسیده‌است. گزارش‌ها و تحلیل‌های کارشناسان نشان می‌دهند که این شرایط نیازمند توجه و مدیریت دقیق است تا تأثیرات آن بر معیشت و تولید کاهش یابد. منابع آب در تهران، به‌طور قابل‌توجهی پایین‌تر از میانگین‌های گذشته قرار دارند. یکی از اعضای شورای راهبردی آندیسکده تدبیر آب ایران در این باره می‌گوید: «تهران هنوز به نقطه بحران غیرقابل بازگشت نرسیده، اما وضعیت شکننده است و نیازمند پیگیری دقیق و مدیریت هوشمند منابع آب است.»

در بخش کشاورزی، کاهش بارش‌ها و افت ذخایر آب، چالش‌هایی برای تأمین حق‌آبه و مدیریت کشت ایجاد کرده‌است. گزارش‌ها حاکی است که محدودیت‌های کشت و برنام‌ریزی‌های مدیریت آب، به ویژه در استان‌های مرکزی و خشک، به کشاورزان کمک می‌کند تا منابع موجود را بهینه‌تر استفاده کنند، اما همچنان نیاز به توجه مستمر دارد. علاوه بر آن، تحلیل‌های رسمی نشان می‌دهند که بیش از ۹۰ درصد آب کشور در بخش کشاورزی مصرف می‌شود. در شرایط خشکسالی، این موضوع اهمیت برنام‌ریزی دقیق و مدیریت هوشمند منابع آب را بیش از پیش روشن می‌کند. کارشناس معتقدند که با تدابیر مناسب و همکاری مردم، می‌توان آثار منفی خشکسالی را به حداقل رساند و منابع آب را برای مصارف شهری و کشاورزی حفظ کرد.

تأملی تاریخی

بر محاصره‌های طولانی نظامی!

محاصره طولانی نظامی؛ این حربه در طول قرون متعددی تاریخ یکی از کار‌بردترین شیوه‌های نظامی در تقابل میان گروه‌ها و تمدن‌های متعارض در رویارویی‌های مهم بوده. تجربه‌های جدی تاریخی انسان‌ها می‌دهد محاصره، برخلاف تصور اولیه همیشه ابزار پیروزی نیست و چه بسا گاه به آزمونی بدل می‌شود که قوای محاصره‌کننده را تحلیل می‌برد! نمونه برجسته این الگو در صدر اسلام، جنگ بزرگ احزاب است؛ واقعه‌ای که بیش از آنکه یک نبرد نظامی باشد، یک رویارویی روانی و تمدنی محسوب می‌شد. در سال پنجم هجری، ائتلافی گسترده از قبایل عرب، از یهودیان تارقیشی‌ها، با هدف پایان دادن به موجودیت جامعه نوپای مسلمانان، مدینه را در محاصره نظامی گرفتند. مشرکین برتری عددی داشتند و تصور می‌کردند زمان به سودشان کار خواهد کرد، اما ابتکار دفاعی، صبر اجتماعی و فرسایش تدریجی روحیه مشرکان مهاجم، معادله را تغییر داد. خندق فراتر از مانعی فیزیکی، به مثابه مرزی روانی عمل کرد؛ ارتشی که با تمام ساوربگ برای پیروزی سریع آمده بود، ناگهان گرفتار انتظار، سرما، اختلاف‌نظرهای درون‌گروهی و بحران تدارکات شد. منابع تاریخی نشان می‌دهند شکست این محاصره نقطه‌ای بود که ابتکار عمل راهبردی از دشمنان گرفته شد، سال‌های پس از آن حاکمیت، مستقر شد و مشرکان در یافتند فشار طولانی الزاماً به فروپاشی طرف مقابل نمی‌انجامد، بلکه گاه ثبات و انسجام او را تقویت می‌کند.

این الگو محدود به تاریخ اسلام نیست. در تاریخ اروپا نیز نمونه‌های روشنی وجود دارد که نشان می‌دهد محاصره‌های طولانی الزاماً به پیروزی مهاجم منتهی نشده‌اند. در قرن هفدهم امپراتوری عثمانی با تصور سقوط سریع پایتخت هابسبورگ گهاوین را در حلقه‌ای فشرده قرار داد، اما طولانی شدن محاصره موجب فرسایش تدارکات، خستگی نیروها و شکل‌گیری ائتلافی از قدرت‌های اروپایی شد که در نهایت مهاجمان را وادار به عقب‌نشینی کرد. ۱۵۰ سال بعد، در محاصره دوم وین توسط ارتش عثمانی به رهبری مصطفی پاشا، محاصره دوامه‌هم در پی منجر به شکست روم نشد و تحمیل شکست به عثمانی باعث در هم شکستن سلطه طولانی مدت عثمانی به آن بخش از اروپا در قرن‌های بعد شد. چند قرن پیش‌تر نیز در محاصره قسطنطنیه، سپاه محاصره‌کننده پس از ماه‌ها فشار، نه با شکست نظامی مستقیم، بلکه بر اثر زمستان سخت، بیماری، کمبود آذوقه و مقاومت سازمان‌یافته شهر ناچار به ترک محاصره شد. این تجربه‌های تاریخی نشان می‌دهد که در بسیاری موارد، زمان و فرسایش به عاملی تبدیل می‌شود که معادله قدرت را وارونه می‌کند و محاصره را از ابزار تسلط به زمینه عقب‌نشینی بدل می‌سازد.

فلسفه مشترک این تجربه‌ها روشن است؛ محاصره زمانی موفق است که زمان کاملاً در اختیار مهاجم باشد؛ همیشه اما اینطور نیست. طولانی شدن بحران، متغیرهای تازه‌ای می‌آفریند؛ تغییر افکار عمومی، فرسایش اقتصادی و انسحابی ائتلاف در ائتلاف‌های داخلی و افزایش هزینه‌های پیش‌بینی نشده‌است.

در چنین چارچوبی، وضعیت امروز خاورمیانه نیز ناخواسته یادآور همین الگوهای تاریخی است. گزارش‌های خبری اخیر از افزایش قابل توجه حضور نظامی امریکا در پیرامون ایران حکایت دارند؛ از استقرار ناوهای متعدد و گروه‌های رزمی هواپیمابر گرفته تا انتقال گسترده تجهیزات و نیروهای نظامی در منطقه هم‌زمان، هشدارهای سیاسی درباره احتمال اقدام نظامی و افزایش پروازهای نظارتی و تحرکات دریایی نشان می‌دهد فضای منطقه بیش از هر زمان دیگر به یک «محاصره راهبردی» شباهت یافته‌است.

تاریخ دقیق در همین نقطه یادآور تجربه‌های خود می‌شود. محاصره‌های طولانی معمولاً با فرض فروپاشی سریع طرف مقابل آغاز می‌شوند، حال آنکه استمرار فشار، اغلب باعث سازگاری، بازآرایی و حتی انسجام بیشتر جامعه هدف می‌شود. همان‌گونه که در جنگ احزاب، طولانی شدن ائتلاف مهاجمان را از درون تهی کرد، در جهان مدرن نیز فشار ممتد نظامی و سیاسی می‌تواند به فرسایش سیاسی، اقتصادی و روانی طرف‌اعمال‌کننده فشار بینجامد؛ زیرا نگهداشتن دائمی سطح بالای آماده‌باش نظامی، هزینه‌ای است که با گذر زمان تصاعدی می‌شود. گزارش‌های خبری، از جمله آنچه روزنامه امریکایی وال استریت ژورنال منتشر کرده‌است، حاکی از آن است که طولانی شدن مأموریت دریایی مولانان و خدمه ناوهای امریکایی باعث فشارهای روانی، خستگی شدید و افسردگی ناوشکن‌های امریکایی و اعتراض خانواده‌هایشان شده‌است. آنها که از خر داده‌ام اسمال در مأموریت دریایی به سر می‌برند از تمدید مکرر مأموریت خود ناراضی بوده و علاوه بر مشکلات روحی با فرسودگی تجهیزات از جمله مشکلات در سامانه فاضلابی ناو مواجه شده‌اند. حالا سرنوشت دقیق آنها مشخص نیست و همچنان بلا تکلیف در بر سطح دریا شناورند.

معارف اسلامی و فرمایشات گهربار معصومین و خصوصاً حضرت امیرالمؤمنین علیه‌السلام نیز بر تأثیر شکیبایی و صبر در پیروزی تأکید دارد. حضرت امیر در فرمایشی دقیق و راهبردی فرمودند: «هن‌رنکب مرتکب الضیر اهتدی الی مضمار التصر» هر که بر مرکب شکیبایی نشیند، به خط پایان پیروزی رسد. در نهایت تاریخ بارها نشان داده‌است که محاصره‌های طولانی بیش از آنکه سرنوشت محاصره‌شدگان را تحت تأثیر قرار دهد، بر روحیه و روان و توانایی استقامت محاصره‌کنندگان مؤثر است. از مدینه قرن پنجم تا قسطنطنیه و وین و خلیج فارس، زمان اغلب به عاملی تبدیل شده که مواز قدرت را به آرامی تغییر داده‌است. حالا صبر راهبردی، استقامت روحی و توکل بر قوای الهی سرنوشت این بهاوی روانی را تعیین خواهد کرد!

خبرگوشانه

■ **معاون رئیس‌جمهور در امور زنان و خانواده** با اشاره به افزایش چشمگیر حضور بانوان در سطوح مدیریتی دولت چهار دهم اعلام کرد: با انتصاب ۶۴ معاون وزیر زن و فعالیت دهها فرماندار، بخشدار و شهردار زن، رکورد جدیدی در به کارگیری زنان در مناصب اجرایی به ثبت رسیده‌است.
■ **وزیر آموزش و پرورش** با تأکید بر تفاوت‌های بنیادین دانش‌آموزان امروز با نسل‌های گذشته گفت: ساختارهای تربیتی موجود باید متناسب با ویژگی، نیاز و اقتضات نسل جدید مورد اصلاح و بازنگری قرار گیرد.
■ **شهردار تهران** گفت: در نظر داریم در تهران بخشی را به سرزمین شعر و ادب اختصاص دهیم تا به‌عنوان کلون مرآجه در زمینه هويت، ماهیت و ادب باشد.
■ **بر اساس** آمارهای بنیاد بیماری‌های نادر کشور تاکنون ۴۹۲ نوع بیماری در ایران شناخته شده‌است که ۷۰ درصد آنها کودک هستند.
■ **معاون پرورشی و فرهنگی وزیر آموزش** و پرورش گفت: یکی از برنامه‌های ما طول یک ماه گذشته، برگزاری بیش از ۳ هزار جلسه مشاوره‌ای برای دانش‌آموزان عزیزمان بود که بازداشت شده‌بودند. بعضاً این جلسات سه هفت جلسه هم ادامه پیدا می‌کرد تا دانش‌آموزان به خوبی به فضای مدرسه برنگردند.
■ **همزمان با ماه مبارک رمضان**، طرح مشارکتی «فطاری محله» با رویکرد احیای سنت‌های محله‌محور و تقویت همدلی اجتماعی در محلات شهر تهران اجرا می‌شود.